ZDROWIE I ZYCIE

DZIENNIK URZĘDOWY IZBY ZDROWIA W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Numer 11 (79). Rocznik III.

Kraków, 15. 3. 1942 r.

Redaktor: Dr med. Werner Kroll, Kraków, Krupnicza 11a, tel. 10524. — Wydawnictwo: Gesundheitskammer, Kraków, Krupnicza 11a, tel. 10524. — Odpowiedzialny za dział ogłoszeń: W. von Würzen, Kraków, Krupnicza 11a. — Rachunek bankowy: Gesundheitskammer — w Creditanstalt-Bankverein, Kraków, Adolf-Hitler-Platz, róg Szewskiej. — Pocztowe konto czekowe: Warszawa 73. — Adres telegraficzny: Gesundheitskammer, Kraków. — Prenumerata Zł. 3.— miesięcznie Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia. — Czasopismo ukazuje się co tydzień

Artykuły dla części redakcyjnej nadsyłać wyłącznie pod adresem: Redakcja "Zdrowie i Życie", Kraków, Krupnicza 11a, lub do Oddziału Warszawskiego, Warszawa, Koszykowa 37 (Okręgowa Izba Zdrowia). Rękopisy nadsyłać można bądź to w języku polskim, bądź to niemieckim. — Korespondencję w sprawie ogłoszeń, zwłaszcza ogłoszeń pod szytrą, kierowac wytącznie: Wydawnictwo Gesundheitskammer, Kraków, Krupnicza 11a.

Nje zamówione rekopisy zwraca się tylko w wypadku dołączenia opłaty pocztowej w odpowiedniej wysokości.

TRESC:		Si
Dr. Werner KROLL, Kraków: Komisja umów Izby Zdrowia		401
Co mówi Dr Walbaum o zwal zaniu duru osutkowego w Generalnym Gubernatorstwie?		402
Dr. Władysław SZUMOWSKI, Kraków: Jak leczyć rany silnie ropiejące?		
Obwieszczenia i rozporządzenia dot. całokształtu Izby Zdrowia		404

Komisja umów Izby Zdrowia

Napisał Dr. Werner Kroll, Stały Zastępca Kierownika Izby Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie Kraków

Równocześnie z utworzeniem Izby Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie przed 2 laty powołano do życia Komisję umów w Izbie Zdrowia. Zadaniem Komisji umów było badanie umów, które miały być zawierane między członkami Izby Zdrowia a innymi stronami. Dlatego też zaproponowano, aby każda umowa, zawierana przez członków zawodów leczniczych, zaopatrzona była w końcowy paragraf ujęty mniej więcej następująco: "Umowa niniejsza wchodzi w życie dopiero po wyrażeniu na nią zgody Izby Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie".

Rzecz oczywista, że Kom. umów Izby Zdrowia powinna się zajmować tylko takimi umowami, które członkowie zawodów leczniczych chcą zawierać ze względu na swą działalność zawodowo-leczniczą. W ściślejszy zakres działania Komisji umów nie wchodzą takie umowy, które członkowie zawodów leczniczych zawierają w charakterze osób prywatnych, jak n. p. umowy najmu itp. Ale ponieważ Izba Zdrowia postawiła sobie za cel także i niesienie pomocy prawnej członkom Izby, to, rzecz oczywista, Komisja umów nigdy nie uchylała się od okazania pomocy przez udzielenie rady nawet przy tego rodzaju projektach umów.

Przy tworzeniu tej Komisji umów wyszliśmy z przekonania, że członkowie Izby Zdrowia w przeważającej części nie są na tyle biegli w prawie, aby móc dostatecznie jasno oceniać umowy z wynikającymi z nich zobowiązaniami. Przy pomocy działalności Komisji umów przy powstawaniu tego rodzaju umów już z góry powinno się było wykluczyć w miarę możliwości trudności współpracy pomiędzy członkami zawodów leczniczych a innymi instytucjami, a to przez stworzenie jasnych stosunków umownych. Jeżeli Izba Zdrowia nie raz zalecała, aby wszystkie dotyczące umowy przedłożyć jej do zatwierdzenia,

to nie działo się to nigdy z jakichkolwiek względów prestiżowych, lecz wyłącznie w interesie zabezpieczenia pełnej zaufania współpracy pomiędzy członkami Izby Zdrowia i wszystkimi innymi instytucjami. Ale pełna zaufania współpraca w istocie swej opiera się na jasnym ujęciu ściśle oznaczonych uprawnień i obowiązków, które powinno się ustalić umownie w sposób możliwie niedwuznaczny. W tym ujęciu przy jakiejkolwiek Komisji umów nigdy nie może chodzić o to, ażeby jedna ze stron umawiających się usiłowała oszukać drugą przez ujęcie umowy w sposób pełen zastrzeżeń.

Im mniej człowiek jest wprawny w formułowaniu i wykładni postanowień umownych, tym bardziej zwykle jest skłonny do nieufnego odnoszenia się do sformułowań umownych w ogóle. Tym uczuciem nieufności tłumaczy się też żądania, które mniej czy więcej przekraczają miarę słuszności, a przez to zagrażają rokowaniom o umowę jako takim, ponieważ rokowania rozgrywają się w atmosferze wzajemnej nieufności. Już dosyć często tego rodzaju rokowania na skutek niezręczności jednej lub obu stron umawiających się staczały się do poziomu wulgarnego targowania się, które wreszcie musiano kończyć kiepskim kompromisem; nie zadawalał on obu stron umownych i przez to pociągał za sobą wzajemną nieufność, oddziaływującą ujemnie na współpracę.

Jeżeli członkowie zawodów leczniczych usiłowali, jako osoby pojedyncze, zawierać umowy z jakimikolwiek korporacjami publicznymi, to przeważnie znajdowali się oni w położeniu strony umawiającej się bądź to zupełnie nieobytej pod względem jurystycznym, lub przynajmniej niedostatecznie obytej, a już z tego powodu strona taka podchodzi do rokowań o umowę z nieufnością mniej czy więcej nieukrywaną. Ten zasadniczy nastrój mimowolnej po-

dejrzliwości doznaje jeszcze wzmocnienia wskutek faktu, że korporacje powierzają opracowanie projektów umów i rokowania przeważnie zawodowym prawnikom odpowiednio wytrawnym. Jeżeli z licznych doświadczeń wyrobiło się zdanie, że członkowie zawodów leczniczych początkowo przystępują do rokowań z nadmiernymi żądaniami, to okazało się, że jest to często spostrzeganą reakcją obronną względem przedstawicieli tego rodzaju korporacyj, które ze swej strony rozpoczynają odpowiednie rokowania, podając zbyt niskie warunki. Wskutek tego ciągle dochodziło do niepożądanego targowania się, które wreszcie prowadziło na drogę pośrednią, mniej więcej przystępną dla obydwu stron. Ten rodzaj prowadzenia rokowań uważałem zawsze za niegodny i niecelowy.

Dlatego też Izba Zdrowia stworzyła możliwość badania przez biegłych prawników projektów umów zawieranych przez swych członków. Dalej Izba Zdrowia rozporządza wypróbowanymi pod względem zawodowym i doświadczonymi współpracownikami, którzy są w stanie wyrobić sobie zdanie o tym, jakie żądania mogą słusznie podnosić. oraz jakie obowiązki mogą przyjąć czy też muszą przyjąć członkowie za-

wodów leczniczych.

Tak więc Komisja umów Izby Zdrowia po pierwsze czuwa nad tym, ażeby przy zawieraniu umów ze strony członków zawodów leczniczych nie podnoszono niesłusznych żądań i przez to ze swej strony przyczy-

nia się do ochrony społeczeństwa przed wyzyskiwaniem ze strony zawodów leczniczych. Z drugiej strony czuwa ona nad tym, ażeby zobowiązania członków zawodów leczniczych, przyjęte umownie, znajdowały się w odpowiednim stosunku do całokształtu działalności członka zawodu leczniczego, przez którą to działalność musi on zabezpieczyć swe utrzymanie i w ogóle swą egzystencję gospodarczą. Przez troskliwe rozważenie uprawnień i obowiązków stron umawiających się Komisja umów usiłuje stworzyć między stronami umawiającymi się atmosferę wzajemnego zaufania, która ze swej strony jest najpewniejszą rękojmią, że układ zgodnie ustalony będzie wypełniony przez obydwie strony z pełną gotowością do wzajemnych świadczeń.

Jeżeli strony umawiające się przedłożyły umowę do zatwierdzenia Izbie Zdrowia i jeżeli Izba Zdrowia na podstawie zbadania przez Komisję umów wyraziła swą zgodę na taką umowę, wówczas przyjmuje ona też w pełnym rozmiarze rękojmię za to, że umowa ta będzie dotrzymana w sposób zadawalający obydwie strony. Komisja umów może już spoglądać wstecz na swą dwuletnią pracę, a można powiedzieć, że w tej dziedzinie zebrano tyle pomyślnych doświadczeń, że członkom zawodów leczniczych w Generalnym Gubernatorstwie można tylko usilnie zalecić wydatne posługiwanie się Komisją umów przy zawieraniu

tychże.

Co mówi Dr Walbaum o zwalczaniu duru osutkowego w Generalnym Gubernatorstwie?

Na konferencji przedstawicieli prasy, zwołanej przez Szefa prasowego Rządu Generalnego Gubernatorstwa, mówił kierownik Wydziału Spraw Zdrowotnych w Głównym Wydziałe Spraw Wewnętrznych Rządu Generalnego Gubernatorstwa, Prezydent Dr Walbaum, o wydanych zarządzeniach dla zwalczania duru osutkowego w Generalnym Gubernatorstwie.

Wobec faktu, że dur osutkowy jest najgroźniejszą chorobą zakaźną Wschodu, na jego wniosek Rząd jako pierwsze postawił do dyspozycji 35 milionów złotych dla zwalczania tej choroby zakaźnej. Już ta suma okazuje, jakie znaczenie przywiązuje administracja niemiecka do tej kampanii przeciw durowi osutkowemu, która znalazła dalej swój wyraz w mianowaniu kierownika Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie prof. Dra Kudickego Generalnym Pełnomocnikiem zwalczania duru osutkowego w Generalnym Gubernatorstwie.

Oba te czynniki: jednolite kierownictwo akcją walki, jak również środki stojące do dyspozycji, należy uważać za rękojmię całkowitego powodzenia

poczynań rozpoczętych na wielką skalę.

Walka z durem osutkowym oznacza walkę aż do ostatniej wszy, a z tym walkę przeciwko zabrudzeniu i zawszeniu, istniejącym, niestety, w znacznej mierze w b. Polsce, jak również walkę przeciwko niemożliwym warunkom higienicznym.

Jako zarządzenia szczególne, których korzystne wyniki okazały się już obecnie na początku akcji, mówca wymienił z naciskiem budowę odwszawialń we wszystkich większych miejscowościach Generalnego Gubernatorstwa jako warunek wstępny dla udania się walki z durem osutkowym, jak również kształcenie kolumn dezynfekcyjnych w Państw. Zakładzie Higieny w Warszawie. Dalszymi etapami godnymi uwagi w tej walce są: urządzenie osobnych dni prania po wsiach, w czasie których pierze się pod dozorem bieliznę wszystkich mieszkańców wsi, jak również usprawnienie zgłaszania chorób

zakaźnych przez lekarzy.

Przy pomocy rozpoznania z kropli zasuszonej krwi, metodą lekarzy niemieckich prof. Dra Kudickego i Dra Steuera, może każdy lekarz dokonać natychmiastowego badania na dur osutkowy każdego zachorzenia gorączkowego. W ten sposób lekarze otrzymali możliwość stwierdzenia przy pomocy zwykłej lupy i przy zastosowaniu zawiesiny bakteryj X, czy w krwi chorego istnieją przeciwciała duru osutkowego. Metodę Kudickego-Steuera, której z powodu jej wykonania uproszczonego technicznie i znacznie szybszego bezwzględnie należy dać pierwszeństwo przed odczynem Weila-Felixa, stosuje się w Generalnym Gubernatorstwie w każdym przypadku zachorowania, nasuwającego podejrzenie co do duru osutkowego.

Administracja zdrowotna przywiązuje w walce z durem osutkowym szczególną uwagę do wytwarzania szczepionki przeciwko durowi osutkowemu, co wyraziło się w znacznym zwiększeniu produkcji szczepionki. Tak obok Państw. Zakładu Higieny w Warszawie i jego filii w Krakowie powstaje w najbliższym czasie jako wielka wytwórnia szczepionki przeciwko durowi osutkowemu Lwowski Zakład

Szczepionek, który będzie kierowany przez wytwórnie niemieckie: Zakłady Behringa i I. G. Farben.

Pod koniec swych wywodów Dr. Walbaum wypowiedział się także o zwalczaniu pozostałych chorób zakaźnych w Generalnym Gubernatorstwie. Wspomniał on szeroko zakrojone poczynania w dziedzinie szczepienia ochronnego przeciwko durowi brzusznemu, które to szczepienie objęło prawie całą ludność Generalnego Gubernatorstwa i przyczyniło się do tego, że dur brzuszny występuje tylko jeszcze w bardzo ograniczonym rozmiarze.

Dla jaglicy, którą wyszukuje się przy pomocy uświadamiania ludności, a szczególnie za pośrednictwem odpowiednich kolumn sanitarnych, mamy w Zakładzie Przeciwjagliczym w Witkowicach, jedynym zakładzie tego rodzaju na świecie, zakład leczniczy, który przez utworzenie odpowiednich oddzia-

łów w szpitalach ulegnie rozszerzeniu.

Wywody mówcy dały przedstawicielom prasy ciekawy i zwięzły przegląd wysiłków i sukcesów nie-

mieckiej administracji spraw zdrowotnych, która chroni przed niebezpieczeństwami zdrowotnymi nie tylko Niemców żyjących w Generalnym Gubernatorstwie, lecz również obejmuje w najszerszej mierze nieniemiecką ludność Generalnego Gubernatorstwa, a które to wysiłki poprzez podniesienie higienicznych stosunków przekształcą poczynania administracji zdrowotnej w zwycięstwo nad chorobami zakaźnymi.

M. G.

KASA WZAJEMNEJ POMOCY

przy Izbie Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie zawiadamia o śmierci członków:

Dr. Biluchowskiego Tadeusza (Lp. 310)

Dr. Kirschenbauma Abrahama (Lp. 311).

Opłaty bieżące winni członkowie Kasy uiścić do końca marca 1942 w dotychczasowej wysokości.

Jak leczyć rany silnie ropiejące?

Napisał Dr Władysław Szumowski, Kraków

Do tej pory chirurg w różny sposób starał się wpływać na rany, które się nie goiły per primam. Zależnie od szkody i przekonania stosowano postępowanie suche, albo pudry, olejki, maści, naświetlanie, albo zostawiano ranę w spokoju. Metod leczenia ran jest bez liku i dotąd nic zasadniczo nowego nie wprowadzono. Cel różnych dróg jest zawsze jeden i ten sam: po pierwsze opanować istniejące zakażenie, po drugie usunąć ogniska martwicze, po trzecie pobudzić wytwarzanie świeżej ziarniny i nabłonka.

Zależnie od tego, który z tych punktów w danej chwili nabiera większego znaczenia, chirurg stosuje tę lub inną metodę. Nie ma do tej pory sposobu, ażeby zadziałać na wszystkie trzy sprawy równo-

cześnie.

Nawet przy silnej infekcji i rozległej martwicy możliwe jest, jak wiadomo, zagojenie rany bez współdziałania lekarza. Konieczności wojenne stworzyły otwarte leczenie ran, które nabrało dużego znaczenia. Oczywiście ktoś niedoświadczony może zaszkodzić, gdy zastosuje jakąś nową dobrą metodę w niewłaściwej chwili. Doświadczony chirurg zawsze doprowadzi ranę szybciej do wygojenia, aniżeli gdyby zostawił ranę samą sobie.

W historii leczenia znany jest fakt, że rany otwarte, - na których siadają muchy tak swobodnie, iż mogą znosić jajka, i w których rozwijają się potem czerwie, — goją się szybciej, niż podobne rany bez czerwi. Obecność czerwi korzystnie wpływa na proces gojenia. Obrzydliwy jednak wygląd takich ran sprawił, że szukano bliższych czynników, które tu wchodzą w rachubę, i stwierdzono licznymi badaniami, że najważniejszą rolę gra tutaj mocznik. Związek ten, zwłaszcza mieszany z tio-mocznikiem, ma wybitne właściwości proteolityczne i przyśpiesza wytwarzanie ziarniny. W silniejszym stężeniu działa bakteriobójczo. Z tych wiadomości i rozważań powstał preparat fabryczny Cutren (Promonta), który się składa z mocznika, tio-mocznika i środka znieczulającego.

Cutren, który ma konsystencję soli kuchennej, może być obficie sypany na rany otwarte. Ponieważ przy ranach głębokich albo istniejących przetokach cutren w głąb przedostaje się z trudnością, istnieje specjalna postać cutrenu w kształcie długich wąskich paseczków opatrunkowych, które się wprowadza łatwo pensetą do rany.

Cutren został wypróbowany w różnych schorzeniach chirurgicznych. Najprzód przy skaleczeniach palców przy zanokcicy (panaritium) postępowanie

było następujące:

Na obnażoną ranę kładzie się grubo sól nałożoną na warstwie gazy. Opatrunek zmienia się co 2-3 dni. Części nekrotyczne oddzielały się szybko, sprawa się cofała, rana się goiła i pokrywała nabłonkiem.

Przy wrzodziankach i czyrakach najlepiej po znieczuleniu otworzyć sprawę płaskim cięciem, tak żeby martwak został obnażony. Teraz sypie się na ranę cutren na ½ cm grubo i zakłada się opatrunek z gazy. Przy takim postępowaniu rdzeń czyraka oddzieli się prędzej, niż bez cutrenu.

U chorych na cukrzyce, u których wszelkie ropienie łatwo kończy się fatalnie, okazało się w ropowicy, że opatrunek z cutrenu doprowadzał sprawę

do wygojenia.

Jakkolwiek mocznik nie działa na zdrową tkankę, jednak poszczególni chorzy skarżyli się na pieczenie w ranie. W tych nielicznych przypadkach należy zastosować jakaś łagodną maść i odczekać, aż się rana

pod maścia pokryje nabłonkiem.

W zapaleniu szpiku kostnego stosowano cutren z pomyślnym wynikiem w 6-ciu przypadkach. Gdy rana była całkowicie wypełniona proszkiem i paseczkami, po paru dniach przy zmianie opatrunku nie było tam już ani śladu cutrenu. Widocznie cały się rozpuścił, przenikając w ten sposób aż do najmniejszych zagłębień rany.

Doskonałe wyniki daje terapia mocznikowa przy sprawach ropnych na otrzewnej. Przy zapaleniu wyrostka robaczkowego z przedziurawieniem, przy ropmakach pęcherzyka żółciowego, przy martwicy trzustki, przy wszystkich operacjach, które wymagają drenowania, cutren okazał się znakomitym środkiem pomocniczym. Tutaj najlepiej stosować paseczki, które pensetą wprowadza się aż do ogniska nekrotycznego. Przy laparotomii w otoczeniu ropiejącej rany występuje łatwo zaczerwienienie skóry. Wtedy najlepiej brzegi rany osłonić jakąś obojętną maścią lub pastą i dopiero wtedy obficie zastosować cutren.

Przy ulcus cruris stosowanie mocznika wymaga

Bekanntmachungen

und Verordnungen, die den Gesamtumfang der Gesundheitskammer betreffen

Gesundheitskammer im Generalgouvernement Krakau

Krakau, den 4. 3. 1942.

RUNDSCHREIBEN Nr. 46

Betr.: Annoncen von Mitgliedern der Heilberufe im amtlichen Fernsprechbuch für das Generalgouvernement.

Den Heilberuflern ist die Aufgabe von Annoncen nach Massgabe meines Rundschreibens Nr. 10 vom 3. 8. 1940 grundsätzlich gestattet. Besondere Genehmigungen brauchen für diesen Zweck bei der Gesundheitskammer nicht eingeholt zu werden.

(---) Dr. Kroll

pewnej ostrożności; jakkolwiek bowiem rana dobrze i szybko się oczyszcza, to jednak równocześnie zwiększa się świąd skóry. To samo występuje, jeżeli zastosować cutren przy oparzeniach drugiego lub trzeciego stopnia. W tych przypadkach, jeżeli się stosuje cutren, trzeba równocześnie dodać jakieś analgeticum.

Cutren ma działanie wybitnie odwaniające, co daje się łatwo zauważyć przy wszelkich ranach powierzchownych, oparzeniach itp.

(Münch. med. Wsch. Nr 6. 1941).

Obwieszczenia
i rozporządzenia dot. całokształtu
Izby Zdrowia

Izba Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie Kraków

Kraków, 4. 3. 1942.

OKÓLNIK Nr. 46

Dotyczy: Ogłoszeń członków zawodów leczniczych w urzędowym - spisie telefonicznym dla Generalnego Gubernatorstwa.

Członkom zawodów leczniczych wolno zasadniczo dawać ogłoszenia według postanowień mego okólnika Nr. 10 z dnia 3. 8. 1940. Uzyskiwanie specjalnego zezwolenia z Izby Zdrowia na ten cel nie jest potrzebne.

(---) Dr. Kroll

Gesundheitskammer im Generalgouvernement Krakau

Krakau, den 6. März 1942.

RUNDSCHREIBEN Nr. 47.

Betr. Seifenkarten für die Ärzte.

Es hat sich in der Praxis gezeigt, dass die ärztlichen Seifenkarten nicht regelmässig eingereicht werden und dass die Herren Ärzte auch dann noch Anspruch auf Seife erheben, wenn der Apotheker für den Abschnitt keine Seife mehr vergütet bekommt.

Nachstehend gebe ich folgende Anweisung des Gouverneurs des Distrikts Krakau U. Abteilung Gesundheitswesen bekannt, die strengstens einzuhalten ist:

Da die Apotheken des Distrikts Krakau die Seifenkartenabschnitte zur Abrechnung einreichen müssen, werden die Herren Ärzte gebeten, die Seifenkarte rechtzeitig in den Apotheken vorzulegen.

Die Regelung ist vorerst so, dass die Abschnitte der Seifenkarte zuerst vom Apotheker abgeschnitten werden und dann erfolgt die Lieferung der Seife nach etwa 4 Wochen.

Die Seifenkartenabschnitte für Februar und März 1942 müssen von den Herren Ärzten bis zum 20. März 1942 bei den Apotheken eingereicht werden, die Zuteilung dieser Abschnitte erfolgt im April.

Die Seifenkartenabschnitte für April, Mai und Juni müssen bis zum 1. Mai 1942 bei den Apotheken eingereicht werden, die Zuteilung dieser Abschnitte erfolgt im Mai oder Juni. Izba Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie Kraków

Kraków, dnia 6 marca 1942.

OKÓLNIK Nr. 47.

Dot. kart. poboru mydła dla lekarzy.

Okazało się w praktyce, że lekarskich kart poboru mydła nie zgłaszano regularnie, oraz że Panowie Lekarze zgłaszali roszczenia o mydło jeszcze nawet wówczas, gdy już aptekarz na odcinek nie otrzymywał wcale mydła.

Poniżej podaję następujące zalecenie Gubenatora Okręgu Krakowskiego, Oddział Spraw Zdrowotnych. którego należy jak najściślej przestrzegać.

Ponieważ apteki Okręgu Krakowskiego muszą przedkładać odcinki kart poboru mydła dla rozrachunku, uprasza się Panów Lekarzy o przedkładanie w aptekach kart na pobór mydła we właściwym czasie. Przede wszystkim sprawę uregulowano w ten sposób, że aptekarz najpierw odcina odcinki kart poboru mydła, a dostarczenie mydła następuje później po około 4-ch tygodniach

Odcinki kart poboru mydła za miesiąc luty i marzec 1942 muszą Panowie Lekarze przedłożyć w aptekach najpóźniej do 20 marca 1942, przydział na te odcinki nastąpi w kwietniu.

Odcinki kart poboru mydła na kwiecień, maj i czerwiec muszą być przedłożone w aptekach najpóźniej do 1 maja 1942, przydział na te odcinki nastąpi w maju lub czerwcu.

Seifenkartenabschnitte, die nicht terminmässig eingereicht wurden, sind verfallen und dürfen von den Apotheken nicht mehr eingelöst werden.

> (—) W. v. Würzen Kaufmän, Geschäftsführer

Odcinki kart poboru mydła, które nie zostały doręczone terminowo, przepadają i aptekom nie wolno ich więcej przyjmować.

> (—) W. v. Würzen Zarządca Gospodarczy

Gesundheitskammer im Generalgouvernement Krakau

Krakau, den 2. März 1942.

BEKANNTMACHUNG

Betrifft: Verpflegungssätze in den Krankenhäusern.

In dem in der Nummer 6 (74) des Amtsblattes der Gesundheitskammer veröffentlichten Schreiben der Regierung des Generalgouvernements, Staatssekretariat, Amt für Preisbildung, an die Regierung des Generalgouvernements, Hauptabteilung Innere Verwaltung, Abteilung Gesundheitswesen vom 23.11. 1941 über die Verpflegungssätze in den Krankenhäusern — ist nicht vermerkt worden, dass die Verpflegungssätze nur für die Mitglieder der Sozialversicherungskassen Gültigkeit haben, was zu einer falschen Auffassung geführt hat, dass sie auch für Selbstzahler gelten.

Auf Veranlassung der Abteilung Gesudheitswesen in der Hauptabteilung Innere Verwaltung der Regierung des Generalgouvernements gebe ich dies hiermit zur Kenntnis mit dem Hinweis, dass die Tarife für Selbstzahler einer besonderen Regelung bedürfen, die

jetzt in Angriff genommen wird.

Der stellvertretende Leiter
Dr. Kroll
SA-Sanitätsoberführer

Izba Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie Kraków

Kraków, dnia 2 marca 1942

KOMUNIKAT

Dotyczy: stawek za opiekę w szpitalach.

W ogłoszonym numerze 6 (74) czasopisma urzędowego Izby Zdrowia, piśmie Rządu Generalnego Gubernatorstwa, Sekretariat Stanu, Urząd dla Kształtowania Cen, do Wydziału Spraw Zdrowotnych w Wydziałe Głównym Spraw Wewnętrznych Rządu Generalnego Gubernatorstwa z dnia 26. 11. 41 o stawkach za opiekę w szpitalach — nie zaznaczono, że stawki te obowiązują tylko względem członków Ubezpieczalni Społecznych, co wywołało mylne pojęcie, że obejmują one także i osoby ponoszące same koszty leczenia.

Na życzenie Wydziału Spraw Zdrowotnych w Wydziale Głównym Spraw Wewnętrznych Rządu Generalnego Gubernatorstwa podaję to niniejszym do wiadomości z zaznaczeniem, że ustalenie należytości za leczenie osób, które same ponoszą koszty leczenia, wymaga osobnego uregulowania, które jest obecnie

w opracowaniu.

Stały Zastępca Kierownika **Dr. Kroll**SA-Sanitätsoberführer

Gesundheitskammer im Generalgouvernenemt Krakau

Krakau, den 5. März 1942.

RUNDSCHREIBEN Nr. 48

Betrifft: Abgabe von Gold an Zahnärzte, Dentisten und Zahntechniker mit Berechtigung.

Die Regelung im Rundschreiben Nr. 34 vom 9. September 1941 (Nummer 38/55/ Jahrgang II des Amtsblattes der Gesundheitskammer), wird wie folgt

abgeändert:

Voraussetzung für den Erwerb und die Verarbeitung von Gold in einer Praxis ist ein Genehmigungsbescheid, den der Zahnarzt, Dentist, oder Zahntechniker mit Berechtigung bei der Devisenstelle Krakau als Bewirtschaftungsstelle für Gold und andere Edelmetalle beantragen muss.

Die behandelnden Zahnärzte, Dentisten und Zahntechniker mit Berechtigung stellen unter genauer Schilderung des Krankheitsbildes für jeden einzelnen Fall eine Bescheinigung aus, in der die gewünschte Goldmenge genauestens angegeben und auch eine Begründung dafür gegeben wird, warum im vorliegenden Falle die Benutzung eines anderen Metalles als Gold nicht möglich ist. Die Richtigkeit dieser Angaben ist auf Grund des § 3 der Bewirtschaftungsverordnung für Gold und andere Edelmetalle zu versichern. Den Anträgen sind in jedem Falle folgende Angaben hinzuzufügen:

Izba Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie Kraków

Kraków, dnia 5 marca 1942.

OKÓLNIK Nr. 48

Dotyczy: wydawania złota lekarzom-dentystom, dentystom i uprawnionym technikom dentystycznym.

Uregulowanie zawarte w okólniku Nr. 34 z dnia 9 września 1941 (ogłoszone w numerze 38/55/ rocznik II czasopisma urzędowego Izby Zdrowia), zmie-

nia się jak następuje:

Zasadniczym warunkiem prawa nabywania i obróbki złota w zakładzie jest uzyskanie urzędowego zezwolenia, o udzielenie którego musi lekarz-dentysta, dentysta lub uprawniony technik dentystyczny postawić wniosek w Urzędzie Dewizowym w Krakowie jako w Urzędzie gospodarowania złotem i innymi szla-

chetnymi metalami.

Lekarze-dentyści, dentyści i uprawnieni technicy dentystyczni wystawiają, łącznie z dokładnym przedstawieniem obrazu choroby dla każdego poszczególnego przypadku, zaświadczenie, w którym należy jaknajdokładniej zapodać potrzebną ilość złota i uzasadnić, dlaczego w powyższym wypadku użycie innego metalu zamiast złota jest niemożliwe. O prawdziwości tych zapodań należy po myśli § 3 rozporządzenia o gospodarowaniu złotem i innymi metalami szlachetnymi złożyć zapewnienie. Wniosek powinien zawierać następujące dane:

1. Vor- und Zuname,

2. Geburtsdatum und Geburtsort des Patienten,

3. Staatsangehörigkeit und Volkstumszugehörigkeit,

4. Beruf,

5. Dienstelle, bei der der Patient tätig ist,

6. Nummer des Personalausweises und die ausstellende Behörde desselben.

Es wird darauf aufmerksam gemacht, dass die Abgabe von unrichtigen Bescheinigungen auf Grund des § 10 der vorerwähnten Bewirtschaftungsver-

ordnung unter Strafe gestellt ist.

Die nach diesen Gesichtspunkten ausgestellten Bescheinigungen werden nicht wie bisher dem Leiter der Abteilung Devisen- und Aussenwirtschaft in der Hauptabteilung Wirtschaft der Regierung des Generalgouvernements eingereicht, sondern der Gesundheitskammer. Anträge, die die erwähnten Angaben nicht oder unvollständig enthalten, werden nicht bearbeitet.

Es ist selbstverständlich, dass wie bereits im Rundschreiben Nr. 34 angeordnet, die Zahnärzte, Dentisten und Zahntechniker mit Berechtigung nur in äusserst dringenden Fällen Bescheinigungen zum Erwerb von Zahngold ausstellen sollen und dass wirklich nur für solche Leute Anträge gestellt werden dürfen, bei denen dies unter allen Umständen notwendig ist und wo eine andere Substanz als Gold nicht verwendet werden kann.

Der stellvertretende Leiter
I. V.
Dr. Seyffert

1. imię i nazwisko,

2. czas i miejsce urodzenia pacjenta,

3. przynależność państwowa i narodowość.

4. zawód,

5. urząd, w którym pacjent pracuje,

6. numer legitymacji i władza wystawiająca.

Zwraca się uwagę, że wydawanie nieprawdziwych zaświadczeń podlega karze w myśl § 10 wymienionego wyżej rozporządzenia.

Wedle tych zasad wystawione zaświadczenie przedkłada się nie jak dotychczas Wydziałowi Dewiz i Gospodarki Zagranicznej Wydz. Głównego Gospodarstwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa, lecz w Izbie Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie. Wnioski, które nie zawierają wszystkich powyższych danych w całości — nie będą załatwiane.

Rozumie się samo przez się, że — jak zarządzono w okólniku Nr. 34 — lekarze-dentyści, dentyści i uprawnieni technicy dentystyczni winni zaświadczenia dla nabycia złota dentystycznego wydawać tylko w wyjątkowo pilnych wypadkach i że wnioski stawiać wolno tylko dla takich osób, które tego koniecznie potrzebują, a innego materiału zamiast złota użyć nie można.

Stały zastępca kierownika w z. **Dr. Seyffert**

NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY w Krakowie na dzień 15. III. 1942.

Lekarze ogólni:

Lek. Górka Mieczysław, Dominikańska 1

Lek. Hanak Józef, Kołłątaja 11 Dr. Gwizda Bolesław, Dietla 85

Dr. Hełczyński Adam, Starowiślna 27

Lek. Horak Alicja, św. Marka 18

Lek. Hrycaj Anatol, Zyblikiewicza 5/65

Lek. Jaskot Józef, Starowiślna 33

Dr. Jaskulski Zenon, Dietla 52

Lek. Jaskulski Witold, Kielecka 5

Dr. Godlewski Marian, Asnyka 3

Lek. Jankiewicz Józef, Podgórska 12/5

Chirurg

Lek. Gajda Józef, Trynitarska 11

Lekarze chorób kobiecych:

Dr. Drozd Marian, Starowiślna 32

Dr. Górski Franciszek, Sławkowska 24/a

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr. Kołodyńska Zdzisława, Ujejskiego 9

Dr. Kościuszkowa Janina, Krowoderska 11

Lekarz chorób skórnych i wenerycznych:

Dr. Garliński Leon, Pańska 4

Lekarze dentyści:

Dr. Buzek Fiałkowska Maria, Dietla 113/4

Lek. Jabłońska Kochańska M., Karmelicka 58/7

Lek. Jakowiska Maria, Starowiślna 70

Lek. Wojnarowska Emilia, Zielona 22/2

Uprawniony technik dentystyczny:

Langer Stanisław, Zwierzyniecka 15

NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY W Krakowie na dzień 22. III. 1942

Lekarze ogólni:

Dr. Miklaszewska Jadwiga, Pierackiego 7/2

Dr. Gergovichowa Helena, Biskupia 11/5

Dr. Eibel Edward, Grzegórzecka 51/5

Dr. Jakubiec Mieczysław, Potockiego 4

Lek. Kamieński Roman, Grzegórzecka 39

Dr. Majewicz Edmund, Straszewskiego 24

Lek. Naskalski Dionizy, Al. 29 Listopada 70

Dr. Pieniążek Janusz, Siemiradzkiego 5

Dr. Ralski Lesław, Król. Jadwigi 65

Lekarze chorób kobiecych:

Dr. Głębocka Maria, Floriańska 53

Dr. Kelhoffer Artur, Starowiślna 70

Lekarze chorób dziecięcych:

Dr. Gettlich Adam, Sobieskiego 1

Dr. Gołąb Jan, Zyblikiewicza 5

Lekarz chorób skórnych i wenerycznych:

Dr. Marcyniak Franciszek, Potockiego 2

Lekarze dentyści:

Dr. Chutkowski Tadeusz, Zygmunta Augusta 5

Lek. Gauza Jan, Karmelicka 6

Lek. Nadolski Czesław, Piłsudskiego 6

Lek. Tomczyk Piotr, Krowoderska 13

Uprawniony technik dentystyczny:

Martynkowska Maria, Pańska 6